

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 5345

Tarih : 08.05.2024

... 11944

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Yılmaz Tunç* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İktüzük
'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Salih AYDENİZ

TBMM İdari Amiri

Mardin Milletvekili

Basına yansıyan bilgilere göre Mardin'in Dargeçit ilçesinde, 29 Ekim 1995 ile 8 Mart 1996 tarihleri arasında 3'ü çocuk 7 sivilin gözaltına alındıktan sonra öldürülmesi ve uzman çavuş Bilal Batırır'ın kaybedilmesine ilişkin görülen Dargeçit JİTEM Davası'nda 18 sanık hakkında 4 Temmuz 2022'de Adıyaman 1'inci Ceza Mahkemesi tarafından beraat kararı verilmiştir. 18 sanık hakkında "Taammüden öldürmek" suçundan açılan davada verilen karara ilişkin İstinaf Mahkemesi'ne yapılan başvuru da reddedilmiştir. Ailelerin itiraz ettiği Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 2'nci Ceza Dairesi, yerel mahkemenin kararını "yerinde" görerek istinaf talebi reddetmiştir. İstinaf Mahkemesi'nin kararında ayrıca bir takım düzeltmeler de yapılmıştır. Haklarında beraat kararı verilen sanıklardan Fethullah Çelik'in karardan önce 2018 yılında, Naif Çelik ve Ramazan Savcı'nın ise karardan sonra 2023 yılında 5'er ay arayla öldüğü belirtilmiştir. Bu nedenle 3 isim hakkındaki beraat kararı "düşürülme" olarak değiştirilmiştir.

Davada bugüne kadar yaşanan gelişmelere ve itiraflara rağmen sanıkların tutuksuz yargılanmasına devam edilirken, dosyada yaşanan gelişmelerin başında dönemin Mardin İl Jandarma İstihbarat Şube Müdürü Muhammet Demirel'in şüpheli sıfatı ile verdiği ifade gelmiştir. Demirel, 6 Haziran 2013'te JİTEM'in varlığını itiraf ettiği ifadesinde, "O dönem Mardin İl Jandarma Komutanlığı içerisinde ayrı bir binada 'JİT' dedikleri jandarma istihbarat timinin olduğunu, bunların hiyerarşik olarak Mardin İl Jandarma Komutanlığı'na değil, Diyarbakır Jandarma İstihbarat Grup Komutanlığı'na bağlı olduklarını, bu timin

toplam 5-6 rütbeli personelden oluştuğunu, ayrıca bunların kullandığı sivil elemanların da olduğunu, bu rütbelilerin kendilerine bağlı çalışmadığını ve genelde kod isim kullandıkları için isimlerini ve faaliyetlerini bilmediğini” belirtmiştir.

Mart 2017’de “adresine ulaşamadığı” iddia edilen dönemin savcısı Adem Kul’un, 21 Temmuz 2016’da Samsun’daki Fethullah Gülen Cemaati soruşturması kapsamında tutuklandığı ortaya çıkmıştır. 18 Ocak 2018 tarihine kadar tutuklu olmasına rağmen “adresine ulaşamadığı” gerekçesiyle dinlenmeyen Kul, “etkin pişmanlık yasasından” yararlanarak tahliye edilmiş, ancak buna rağmen halen adresine ulaşamadığı iddia edilmiştir.

Dosyaya eklenen 2 Kasım 1995 tarihli tutanakta silah deposu olduğu bildirilen Ulaş köyü doğusundaki (50-51) koordinatlarından bahsedilirken, Mardin İl Jandarma Komutanlığı söz konusu koordinatların 2 Kasım 1995’teki tutanakta geçen "50-51 koordinatları" ile Nedim Akyön ve Davut Altunkaynak’a ait kemiklerin bulunduğu 2015 tarihli tutanaktaki Ulaş köyündeki Pekurt mağaralarının koordinatlarının aynı olduğunu bildirmiştir.

Beraat kararının gerekçeli kararında Mardin İl Jandarma Komutanlığı tarafından 2015’te dosyaya gönderilen ve “cinayetlerin resmi koordinatları” olarak tanımlanan yazıya değinilmemiştir. Söz konusu kararda Mehmet Tire’nin yaralandığı güne ait tutanaklara dikkat çekilerek, olayın yaşandığı Ulaş köyünün doğusundaki (50-51) koordinatların Nedim Akyön ve Davut Altunkaynak’a ait kemiklerin bulunduğu Ulaş köyündeki Pekurt mağaralarının koordinatları ile aynı olduğu belirtilmiştir. Katledilen ve kemikleri kuyularda bulunan 7 kişinin kemiklerinin delil olarak görülmediği gerekçeli kararda, annesi Hayat Altunkaynak ile gözaltına alınarak annesinin gözü önünde işkence edilen Davut Altunkaynak hakkında “resmi kayıtlarda herhangi bir gözaltı işlemine rastlanmadığı” iddialarına yer verilmiştir. Mahkeme kararının gerekçesinde, “somut delil olmadığı” iddiasında bulunuldu.

Gerekçede “Yapılan yargılama ve toplanan deliller ışığında soyut isnat ve iddialar haricinde, sanıkların atılı suçları kanunî tanıma uygun şekilde işlediklerini tereddütsüz ortaya koyabilecek nitelikte, ceza hükmü kurabilmeye elverişli, her türlü kuşkudan arınmış, somut, kesin, inandırıcı delil elde edilemediğinden, yüklenen suçların sanıklar tarafından işlendiğinin sabit olmaması nedeniyle müsnet suçlardan ayrı ayrı beraatlarına karar verilmiştir” denilmiştir.

Bu bağlamda;

1. 29 Ekim 1995 ile 8 Mart 1996 tarihleri arasında 3'ü çocuk 7 sivilin gözaltına alındıktan sonra öldürülmesi ve uzman çavuş Bilal Batırır'ın kaybedilmesine ilişkin görülen Dargeçit JİTEM Davası Bakanlığınız tarafından takip edilmekte midir? Bakanlığınız davaya dahil olmuş mudur?
2. Davada 18 sanık hakkında 4 Temmuz 2022'de Adıyaman 1'inci Ceza Mahkemesi tarafından beraat kararı verildiğinden haberdar mısınız?
3. Davada bugüne kadar yaşanan gelişmelere ve itiraflara rağmen sanıkların tutuksuz yargılanmasının gerekçesi nedir?
4. Dönemin Mardin İl Jandarma İstihbarat Şube Müdürü Muhammet Demirel'in şüpheli sıfatı ile verdiği ifade JİTEM'in varlığını kabul ettiğinden haberdar mısınız?
5. 1990'lı yıllarda birçok faili meçhul cinayetin sorumlusu olduğu bilinen JİTEM'in bu davadaki suçları ve bugüne kadar kapanmış veya devam eden bütün davalardaki suçlarının açığa çıkarılmasına dair bir girişiminiz olacak mı?
6. Konu Kürt siyasetçiler ve muhalif yurttaşlar olunca eliyle koymuş gibi bulan devlet, dönemin savcısı Adem Kul'u dava sürecinde başka bir davadan, bu ülkenin cezevinde tutuklu olmasına rağmen nasıl bulamamaktadır? Adem Kul'un tutukluluğu sürecinde davaya yönelik ifadesi eden alınmamıştır?
7. Beraat kararının gerekçeli kararında Mardin İl Jandarma Komutanlığı tarafından 2015'te dosyaya gönderilen ve "cinayetlerin resmi koordinatları" olarak tanımlanan yazıya neden değinilmemiştir? Nedim Akyön ve Davut Altunkaynak'a ait kemiklerinin bu koordinatlarda bulunması ne gerekçeyle somut delil kapsamında değerlendirilmemektedir?
8. Annesi Hayat Altunkaynak ile gözaltına alınarak annesinin gözü önünde işkence edilen Davut Altunkaynak hakkında "resmi kayıtlarda herhangi bir gözaltı işlemine rastlanmadığı" dile getirilmektedir. Aynı davada JİTEM'i tanımlayan ifadelerde "genelde kod isim kullandıkları için isimleri ve faaliyetleri bilinmeyen" kişilerin bu cinayetleri işlediğine dair muhtemel gerçek neden görmezden gelinmektedir? Davaya dosyası neden bu kapsamda genişletilmemektedir?
9. Dönemin Dargeçit İlçe Jandarma Komutanı Mehmet Tire'ye dava ifadelerinde geçen JİTEM beyanı sorulmuş mudur? Mehmet Tire, bu dönemde işlenen suçlara dair somut deliller olmasına rağmen hangi gerekçeyle beraat etmiştir?
10. Bu davada etkin soruşturma yürütülmemesinin ve somut delillerin görmezden gelinmesinin sebebi nedir? Devlet faili meçhul suçları örtbas mı etmektedir?

- 11.** Vekili olduğum Mardin ilinde 90'lı yıllar boyunca işlenmiş kaç faili meçhul cinayet vardır? Bu cinayetlerin kaçının davası davacıların lehine sonuçlanmıştır? Kaçı delil yetersizliğinden kapatılmıştır?
- 12.** Türkiye'de 90'lı yıllar boyunca işlenmiş kaç faili meçhul cinayet vardır? Bu cinayetlerin kaçının davası davacıların lehine sonuçlanmıştır? Kaçı delil yetersizliğinden kapatılmıştır?